

Kaip atsirado „Pasakos telefonu“

Prieš beveik dvidešimtį metų susipažinau su labai mielu ir, kaip man pasirodė, vienišu berniuku. Mamytė jo buvo jaunutė, mokėsi, o tėvelio nebuvo... Nežinau kaip man šovė į galvą mintis rašyti tam berniukui pasakas, tačiau taip jau nutiko. Tas pasakas spausdino „Respublikos“ laikraščio savaitgalinis priedas „Trintukas“. Prabėgo daugybė metų, aš vartau senų laikraščių puslapius, skaitau ir galvoju, o juk vienišų ir nelabai laimingų vaikų tikrai nesumažėjo. Nepilnos šeimos, darbas svetur, nebendravimas – dažnos šeimos kasdienybė. Skubam, lekiam, dirbam, išleidžiam. Tarsi užburtas ratas sukasi gyvenimas...

Tikiu, jog daugybė tėvelių seka savo vaikams pasakas, tačiau puikiai pamenu savo dukros vaikystę ir mano jai sugalvotą žaidimų draugę Daivą, kuri įkūnijo visas negatyvias dukters savybes. Tačiau šaunioji Kotryna kantriai mokė savo, kiek nevykusią draugę būti gera, paslaugia, atjaučiančia. Ir tai vyko ne vienerius metus, ir tai buvo puiki ugdomoji priemonė. Mamos dažnai, kažkokiu, tik joms žinomu būdu sugeba nuraminti įsiaudrinusį vaiką, paskatinti, „nukalbėti“. Ir tai yra, senas kaip pasaulis, „mamiškas“ metodas, kurį valdo meilė, fantazija ir puikus savo vaiko pažinimas. Štai dabar, mano dvejų metų anūkas turi įsivaizduojamą bičiulį Antaną, ir kaip mano dukra sako: - „ką mes be Antano darytume?“... Nes Antanas padeda ir žaislelius susitvarkyti ir apsirengti, net dantukus juodu valosi kartu. Tiesa, kai anūkas nebenori valgyti, tai nabagas Antanas suvalgo viską, kas lieka... Tas nenusakomas vaikiškas patiklumas, kai tikima besąlygiškai, kai mokomasi čia ir dabar ir moko ne žodžiai, o mūsų pavyzdžiai. Mūsų vaikai kalba taip kaip mes, keikiasi taip kaip mes, srebja ir čepsi taip kaip mes, moka mylėti, liūdėti, atjausti arba nemoka – visai kaip mes. Ir tik nuo mūsų priklauso jų emocinis raštingumas, kalbos kultūra, moralė ir visa, kas žmogų padaro žmogumi.

Mano giliu įsitikinimu pasakos daro stebuklus. Tai ne tik didaktinė priemonė, tai pasaulio pažinimas per įvairias kultūras, tai būsima turtinga kalba ir dar sodresnė vaizduotė, tai gėrio ir blogio atpažinimas ir noras tapti, būti geru, jei ne geriausiu. Visa bendražmogiška abėcėlė glūdi pasakų lobynuose. Pasakos gali paversti kasdienybę spalvotu, lengvu nuotykiu. Jos padeda susikaupti, moko išgirsti, užjausti, atpažinti pačius įvairiausius jausmus ir nuotaikos, jos padeda pajusti atmosferą, ko joks kompiuteris per amžius nesugebės.

Priminsiu nuostabų filmą „Gyvenimas yra gražus“, kuriame mažas berniukas su tėveliu patenka į koncentracijos stovyklą ir vaikas išgyvena tik tėčio fantazijos dėka, fantazijos kuri paverčia buvimą mirties stovykloje, kur nėra vilties išlikti, žaidimu, nuotykiu ir tikėjimu, kad viskas bus gerai. Pasakos gali vaikystę nuskaidrinti, suartinti, sustiprinti tarpusavio ryšį, padėti iškęsti nuoskaudas, skatinti pasitikėjimą savimi ir pasauliu, norą fantazuoti, augti ir tobulėti. Ir, žinoma, geriausia būtų jas sekti gyvai, ir ne vieną kart savaitėje, o kas vakarą. Kažkur skaičiau, kad vaikas, kuriam vakare, prisėdus prie jo lovelės buvo sekamos pasakos, jaučiasi daug laimingesnis, nei tas, prie kurio nepasėdi, nepaseka pasakos ir tuo pačiu nesergsti taip trapius ir pažeidžiamus vaikystės pasaulio.

Tad kviečiu išgirsti ir perskaityti „Pasakas telefonu“, sektas mano, dabar jau suaugusiam, bičiuliui Patrikui. Tikiu, kad pasakos praturtino jo vaikystę ir padėjo svajoti, žaisti ir tikėti stebuklais.

Inesa Paliulytė

Kauno lopšelio – darželio „Liepaitė“ meninio ugdymo mokytoja, aktorė, režisierė